

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 24/01.02.22
CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-925 din 17.02.2022

La nr. 21 din 01.02.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal nr.1163/1997 - art.5, art.24 ș.a. și Legea nr.287/2017 - art.11).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>402</u>
"18"	<u>02</u> 20 <u>22</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7734 din 16.02.2022

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal nr.1163/1997 - art.5, art.24 ș.a. și Legea nr.287/2017 - art.11)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă, se regăsește pe pagina web oficială a Parlamentului, după cum urmează: <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5842/language/en-US/Default.aspx>.

Totodată, la etapa expertizei anticorupție a acestuia, pe pagina web a Parlamentului nu au fost identificate anunțuri cu privire inițierea elaborării deciziei sau organizarea consultărilor publice. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, s-au respectat parțial rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de cadrul normativ evidențiat supra.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Nota informativă a proiectului nu delimitează expres scopul acestuia. Analiza prevederilor propuse, denotă faptul că finalitatea scontată a acestuia este simplificarea procedurilor de eliberare a bonurilor de casă și a facturilor fiscale prin echivalarea celor eliberate în formă electronică cu cele pe suport de hârtie și revizuirea unor norme ce vizează obligația aplicării ștampilei pe documentele primare.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului, promovează interesele antreprenorilor (inclusiv persoanelor fizice ce desfășoară activități independente), prin ajustarea cadrului normativ primar de reglementare contabilității și raportării financiare, fapt care nu este în detrimentul interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea sau numele autorului și a participanților la elaborarea proiectului actului normativ (Radu Marian și un grup de deputați PAS);*
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ, temeiul legal (i) multiplele adresări din partea reprezentanții micului business, ii) o serie de întâlniri, cu precădere cu reprezentanții businessului mic și a liberilor profesioniști, propunerile venite din partea acestora reprezentând piatra de temelie a acestui proiect);*
- *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi (i) Acceptarea bonurilor emise de echipamente de casă și control în calitate de documente confirmative pentru deducerea cheltuielilor, în cazul plății prin intermediul cardului bancar corporativ; ii) Echivalarea bonului pe suport de hârtie cu cel în formă electronică, emis de un echipament de casă și control; iii) Pentru cei care folosesc regimul fiscal de activitate economică independentă, se majorează de la 600 mii lei la 1.2 milioane lei limita de venituri care pot fi obținute anual, în cazul în care cel puțin 90% din tranzacții au loc în format electronic; iv) Excluderea sintagmei "L.Ș." din facturile fiscale și alte documente primare de strictă evidență utilizate în activitatea de întreprinzător și specificarea expresă a lipsei necesității de aplicare a acesteia);*

- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare* (elaborat în conformitate cu legislația în vigoare și nu necesită elaborarea sau modificarea altor acte normative, cu excepția actelor normative subordonate celor, ce au suferit careva modificări);

Prin urmare, nota informativă a proiectului a fost întocmită cu înțelegerea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 și rigorilor de conținut stabilite în Anexa nr.2 la Legea prenotată.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară*”. Potrivit notei informative a proiectului, implementarea prezentei legi nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului vizează activitatea entităților publice/agenților publici (SFS).

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Analiza prevederilor propuse, denotă faptul că finalitatea scontată a acestuie este simplificarea procedurilor de eliberare a bonurilor de casă și a facturilor fiscale prin echivalarea celor eliberate în formă electronică cu cele pe suport de hârtie și revizuirea unor norme ce vizează obligația aplicării ștampilei pe documentele primare.

Proiectul a fost inițiat cu respectarea parțială a rigorilor de asigurare a transparenței decizionale statuate de cadrul normativ pertinent.

Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 și rigorilor de conținut stabilite în Anexa nr.2 la Legea prenotată.

Prevederile proiectului, promovează interesele antreprenorilor (inclusiv persoanelor fizice ce desfășoară activități independente), prin ajustarea cadrului normativ primar de reglementare contabilității și raportării financiare, fapt care nu este în detrimentul interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

Proiectul, în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție, nu conține factori de risc care să genereze riscuri de corupție.

16.02.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina CHISTOL, Inspector superior